

РҮЗНОМА
1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН ЖУМХУРИЯТИ ИИВ ҲАЙЪАТИ НАШРИ

№ 37 (2457)

1992 ЙИЛ 28 МАРТ

ШАНБА

НАРХИ: ОБУНАЧИГА 30 ТИИИН, СОТУВДА 40 ТИИИН.

Олтмишинчи йилнинг ўрталарида ўспирин бола эдим. Катталар кичкина ҳисоблаб, кўп ишларга аралаштирумасада, анча-мунча нарсага ахлим етарди. Ўшапайтларда шаҳримизда қамалиб келганлар атиги бешолти кишини ташкил қиласар, уларга бошқалар жуда совуқ муносабатда бўлиши ҳануз эсимда. Тўғрисини айтганда, ҳамшаҳарларим ундан тоифадати кишилардан мумкин қадар ўзларини олиб қочишар, узоқдан бармоқни бигиз қилиб кўрсатишарди бир-бирларига. Бу муносабатни жазо муддатини ўтаб чиқканлар ҳар қадамда, ҳар нафасда сезиз туришарди. Ўзларига кўпчиликка қўшила олмас, тўй-ҳашамларда ҳам тенгқурларига арала-

шитмай кетиб қоладиган бўлса, алоҳида гаплашиб қўйман! — деди ва ёқимсиз овозда хиргойсини бошлаб юборди. Ўзи ҳам нақ ишни соат хириллади. Тартига чақириб қўйишга ҳеч ким ботинолмади. Маҳалла фаолларни соқолига қор инган отахонларгача миқ этмасди. Баъзи дўйнатсиз ёшлар эса ҳамманинг асабини бузатётган безорини микрофон орқали мағтуб, хушомад қилишига бориб етди.

Фурсати келганда айтиб олай, ҳамма тартибдаги қамоқхоналар ҳам биз кутган натижаларни бермаяти. Уерларда маҳкум ва маҳкумалар ахлоқини тузатишга ҳаракат сезилмаяти, аксинача кун ўтса бўлди қабилида иш тутилмоқда.

ДИЁНАТЛИ БЎЛАЙЛИК

шишига ботинолмас эдилар. Мен бу билан судланганларга ана шундай муомала қилиш керак, деган фикрини ташвиш қилишдан йироқман. Аслида ҳамоқ билими-бilmайми житоятга қўл урган шахснинг қилишига суд томонидан белгиланган жазодир. Агар у тўғри хулоса чиқариб олган бўлса, уни камситиш инсофдан эмас. Афсуски, бугунги кунда шундай бўлмаятида.

Яқинда бир тўйда ёқа ушлайдиган воқеаларни шоҳиди бўлдим. Ишни ёшнинг, наинки ишки ёшнинг, балки уларнинг ота-оналарни ёрбидарлари орзиги кутган базм кечаси авжиди эди. Кўпчилик ширакайф ҳолатда санъаткорларнинг ялласини ҳузур қилиб тингламоқда. Шу пайт даврага яқинда қамоқхонадан қисқа таътилга келган Е. исмли шахс гандиралаганча чиқди. Хонанданинг қўлидаги торни юлқиб олди. «Мен қўшиқ айтмоқчиман, кимки

Ўтган йил май ойи бошларида тўрт йил муқаддам жиноят мажмусининг 88-моддаси «Б» бандига асосан беш йил муддатга озодликдан маҳрум этилган бир йигит қайтиб келди. Унинг исмини шартли равища Ю. деб атай қолайлик.

Хуллас, ота-онаси Ю. ни у ёйдан рисоладагидай йигит бўлиб қайтади, деб умид қилишганди. Афсуски, оқ сут бериб катта қилган онаси ҳамда мунис синглисита пиҷо билан тан жароҳати етказгани учун судлангани бу йигит тарбияси мутлақ ўзгармаган экан. Яна қамоқда юрганида ишки-уч бор хабар олиб келган онасини ўлдиражагини айтиб қўрқитди. Ишга милиция ходимлари аралашгандан кейинни босилди.

Авваллари кам эштардим, энди эса бу сўлар қулогимга ўқтин-ўқтин чалинадиган бўлиб қолди. Гўёки милиция ходимлари бозори ва қаллобларга нис-

батан қўпинча мурососозлик қилишармиш. Ишончим комилки, ана шундай бўхтонни тарқатишдан роҳатланадиган, ўзининг ақлли эканлигини шу каби асоссиз гаплар билан кўрсатишга уринадиганлар оддийгина гувоҳлик беришга ярамайди қўпинча.

ИИВ навбатчилик қисмига касалхонадан маълумот тушди. К. исмли шахс муштлашиш туфайли тан жароҳати олган экан. Бу иш билан шуғулланиш учун унинг олдига шошилдим. Аммо сезиб турибманки, К. га ташрифим ёқмади. «Мени ҳеч ким урганмас, ўзим йиқилиб тушдим, хоҳласангиз шу ҳақда тилхат ёзив беришим мумкин», — деди истамайгина. Ваҳоланини, у ичиб олган бозори қўлида калтакланиб, жон ҳолатда дод-фарб қўттарганиша шоҳид бўлганларни топдим.

Орамиздан меҳр-оқибат, диёнат кўтарилиб кетаётганини ҳам мисолларим бор. Ички ишлар бўлимига келган хабарга асосланиб, жанжал бўлаётган жойга шошилдик. Не кўз билан кўрайликини, ёқалашаётгандар девор-дармиён бўлсада, етти ёт бегона ўғанишлар эмас, бир қориндан талашиб тушган ақа-укалар экан. Энди ўзингиз ўйлаб кўринг. Ёши бир жойга бориб қолган отаси ва амакиси ўртасидаги бундай келишмовчилик уларнинг фарзандларига қандай таъсири этаркин? Амакивачалар ўртасидаги меҳр ниҳоли шу туфайли саргайиб-сўлмасмикин?

Аслида бу гапларим янгилик эмас. Шундай воқеаларни мақоламни ўқиётгандар бошқа жойларда ҳам кўриштари бўлишлари мумкин. Мен битта фикрини, сийқаси чиқиб кетсан бўлсада, таъорорлагим келади. Диёнатли бўлайлик, одамлар!

Эминжон ОВИДОВ,
милиция капитани.
Риштон тумани.

«ДАВЛАТ ТАСАРРУФИДА БЎЛМАГАН ВА ҲУҚУКНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ОРГАНЛАРИ ВАЗИФАЛАРИНИ БАЖАРАДИГАН ТУЗИЛМАЛАРНИНГ ФАОЛИЯТИНИ ТАҚИҚЛАШ ҲАМДА ЯККА КУРАШНИНГ ЖАНГОVAR ВА ШАРқ УСУЛЛАРИНИ ҮРГАТАДИГАН СПОРТ КЛУБЛАРИ (СЕКЦИЯЛАРИ) ИШНИНГ ТАРТИБГА СОЛИШ ТУҒРИСИДА» УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИННИНГ ҚАРОРИГА ДОИР

17 марта куни республика ҳамоат хавфсизлигини таъминлаш, фуқароларнинг орномуси, қадр-қиммати ва қонуний манфаатларни ҳуқуқи зид тажовузлардан ҳимоя қилиш масалалари кўриб чиқилди.

Шу нарса таъкидлаб ўтилдики, «Ўзбекистон Республикасида жамоат бирлашмалари ҳақида», «Ўзбекистон Республикасида корхоналар тўғрисида», «Ўзбекистон Республикасида кооперация ҳақида» қабул қилинган қонуналар фуқароларнинг ижтимоӣ, иктисодий ва маънавий эҳтиёжларини таъминлаш яратди. Бу қо-

нуналар фуқароларнинг фарвонолигини оширишга ҳамда уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларни ҳимоя қилишига қаратилган.

Бироқ ана шу қонуналарнинг мақсади ва вазифаларига мос келадиган корхоналар, кооперативлар пайдо бўлиши билан бир қаторда давлат тасарруфида бўлмаган турли хусусий қидирув ва бошқа тузилмалар ташкил этилмоқда. Улар бажарадиган вазифалар қонуналарда фақат ҳуқуқиин муҳофаза қилиш орғаниларнинг ваколатига кирилтилган. Фуқароларнинг сұхбатларини маҳфий эшигидаган ва ёзив оладиган курилмаларни ишлаб чиқа-

рувчи кичик корхоналарни ташкил этишига уриниш ҳоллари учраб турибди.

Якка курашнинг жанговар ва Шарқ турлари усулларини ўргатадиган кўпдан-кўп клублар (секциялар) кеңг ривожланди. Уларнинг таркиби ўзларнинг жиноятнини ишоблаш учун ана шундай клублардан фойдаланаётган турли жиноятичунсрарлар суқилиб кирмоқда.

Давлат тасарруфида бўлмаган ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органдарни вазифаларни бажарадиган ана шу тузилмалар фоалиятини пайини қириқиши ҳамда якка курашнинг жанговар ва Шарқ турлари усулларини ўргатадиган спорт клублари (секциялар) ишини тартибга солиши, жамоат хавфсизлигини, фуқароларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларни таъминлаш мақсадида тегишили давлат органларига бир ой муддат ичди қонунинг хилоф равища иш олиб бораётган ана шундай тузилмаларни рўйхатга олиши ва уларнинг фоалиятини таъқиқлашни вазифаси топширилди.

Мана, ўлкамизга кўркам ва нафосатли баҳор кириб келди. Истиқлолга эришган ҳалқимиз ўйғониш фаслини ётиб олганларига шукроналар айтишишни. Милиция ходимлари эса ҳам серташибни. Чунки жиноятчиликнин ҳамон авжи баланд.

Тошкент шаҳар Ленин тумани ички ишлар бўлинни ходимлари ҳам айни кунларда ўз вазифаларни сидқидилдан бажарадига ҳаракат қилишишни.

СУРАТДА: Ленин туманин ИИВнинг навбатчилик қисми башхани милиция майори Геннадий Олейников ходимлар билан иш юзасидан маслаҳатлашишни.

А. НАЙМУШИН олган сурат.

«ОҚ ЙУЛ...»

Ўзбекистон ИИВ қошидаги товар-моддий бойликларни олиб чиқиб кетишини назорат қилувчи давлат назорияти бош бошқармасининг Тошкент шаҳар бўлнимасидан:

Шу йилнинг 2 марта куни Арманистондан келган фуқаро Форо Госян ўз ватанинига учуб кетишига шайланниб турганди. Агар у юрт дошларимиз ҳақидан юлиб кетишига уринмаганида, манзилига тинчгина ётиб олиши мумкин эди. Лекин қуруқ қўл билан қайтишини эп билмаган экан. Юқ халтасидаги ихлос билан жойланган етти минг эллик сўмлик 47 килограмм кофе қайтириб олниди. Ф. Госян яна 300 сўм жарима тўлашга мажбур бўлди.

Ҳамиортимиз Артур Захарин ҳам кофе ишқибози бўлиб чиқди. У Жиззах вилоятида ўйлаб кўринг. Ёши бир жойга бориб қолган отаси ва амакиси ўртасидаги бундай келишмовчилик уларнинг сафархалтасидан тўрт минг сўмлик кофе чиқди.

5 минг 779 сўмлик халқ ҳўжалиги моллари билан

Маҳкам ҲАҚИМОВ.

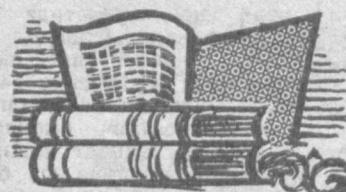

ФАОЛЛАР ЙИГИЛИШИ...

Наманганда вилоят фоалирларнинг йигилиши бўлди. Йигилиши қатнашчилари жиноятчиликка қарши курашни кучайтиришига, қонийлини ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашга алоқадор вазифаларни мухкамама қилдилар. Вилоят прокурори X. M. Собиров масаласи юзасидан ахборот берди.

Йигилишда Наманган вилоят ҳокими Б. Рапигалиев, республика прокурори Б. М. Мустафоев, ички ишлар вазири З. А. Алматов сўзга чиқдилар.

Йигилишда Ўзбекистон Президентининг давлат маслаҳатчisi Т. А. Алимов қатнашди.

Шанба учишлари

ТОНГ БҮЛИБ КИРДИЛАР БУ ТУНГА

Рўзномамизнинг бугунги меҳмони — ёш, иктидорли шоир Салим Ашур. 1964 йилда туғилган. Кашиқадарёлик. Илк шеърлари 1977 йили матбуот саҳифаларида чоп этилган. «Гуллистон», «Шарқ юлдози», «Сирли олам», «Хаёт ва иктисол» ойномаларида ва бошقا бир қанча вақтли матбуот нашрларида эълон қилинган мақола ва шеърлари орқали муштариylарга яхши таниш. Айни кунларда «Саодат» ойномасида ижтимоий-сиёсий бўлим мудири вазифасини «банд» қилган.

Бугун сиз Салим Ашурнинг қўйида бериладиган туркум шеърларини ўқиб, ишончимиз комилки, баҳор, гўзаллик, нафосат исини туйгандек бўласиз.

ҲАМАЛ

Қападакининг арабасида
Сузилади келин — бойчек.
Қўнғироқлар қиқирлайдилар,
Чумолилар чалади чапак.

САВР

Ғимирлайди қалбда бир
ними,
Оёқка турди ҳисларинг.
Кўзларига адаптиради,
Кўса остига олган қизларинг.

ЖАВЗО

Қарай-қарай қиз кўйлагига
Қокигуллининг сочи оқарди.
Юлиб-юлиб тўзгитди шамол
Сочларин...
Кўш эса гарид боқарди.

САРАТОН

Бошоқларнинг кўйраги бўлиқ,
Калтакесак куйлайди: чаҳ-
чаҳ,

Курбақанинг бақбақасида
Ютилмаган бир қултум
Фараҳ.

АСАД

Атиргуллининг атирларини
Ичиб-ичиб тўймаган илон,
Кўйлагини еча бошлади,
Баданига лаб босди осмони.

ҚОҚИГУЛ

Иссин кулча — тилла
Саветли
Хинча белим, наврас
Қоқигул,
Кўзларимда унган ҳайратни
Олтин киприкларинг билан
Юл.
Қулларимдан тут —
Томирларим
Хароратдан ёрлса — қўнай.
Момоқаймоқ — тўзгуб
Сирларим
Лабларингта қуёшдай қўнай,

Бошингдаги тожигин
муборак!
Сочларингга қўлни етсайди!
Эламаган — эй, олтин элак!
Соянг қушдай руҳимда
дайдир.
Эй, қуёшнинг қизи, тилингни
Тилларимда этолсайдим
шарҳ,
Юрагимдай, ер қозигига
Занжирланган эй, осмоний
шарҳ.

ЎРИК ГУЛЛАРИ

Оқ юлдузлар бармоқда тақиб
Ва боққанча оппоқ очунга,
Бу чиройли, бу жим
Ўриклар
Тонг бўлиб кирдилар бу
тунга.
Дараҳтларнинг баданларидан
Хаёлларим бўялиб рангта,
Оқ ўриқдай кириб бордилар
Ерга тўшалаётган тонгта.

БОҒЛАРДА БАҲОР КЎРКИ.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган
сурат.

ҚУТЛАЙМИЗ

Хурматли дадажонимиз,
Мадаминжон Бобораҳимов!
28 март куни муборак 65
ёшга тўлишининг муносабати
билан Сизни чин дилдан кут-
лаймиз. Сизнинг ҳаёт йўлин-
гиз биз фарзандларингиз
учун ибратлидир.

КУЛГАНГА КЕНГ ДУНЕ

Судья айбордан сўради:
— Сиз нега қўшнингизни
урдингиз!

— Сиз қўшнимдан нега мени
урганингини сўрамаслигин-
гиз учун.

Судья айбордаги деди:
— Сиз гувоҳларнинг кўр-
сатмалига қарши нима дей-
сиз!

— Буни ўйлаб кўриш учун
вақт керак.

— Яхши. Беш йил етадими!

Уғи отасидан сўради:
— Дада, ароқнинг нархи
ошганимиш. Энди сиз кам ича-
сиз?

— Яўқ, сен камроқ овқат
ейсан.

Русчадан Адҳам ҲАМИДОВ
таржимаси.

Поп шаҳри.

«ШУЛ ЭРУР АЙБИМ МУҚИМИЙ»

АКС-САДО

Ана шу сарлавҳа остида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирган Тўлқин Ерқуловнинг маслагига юз фониз қўшиламан. Халқимизда азалдан бир мақол бор. «Уроқда йўқ, машоқда йўқ, хирмонда ҳозир», Бу, айниқса, Тошкент шаромитидаги ўй-жойларни тақсимлашда қўзга яққол ташланади. Бошқа вилоятлардан келгиларни қўяверинг, шу шаҳри азимда туғилиб ўсан, вояга етиб үйлангач, аввали маконига симай ҳолиб, ижарада истиқомат қиласётгандар қанча. Бир этак бола-чақа билан бирорларнинг уйидаги яшашинг азобини тасаваур қила оласизми? Аммо рус тилида сўзлашувчи миллат вакилларининг ижарада турғанларини кам учратасиз. Эҳтимол бордир, аммо ишончим комилики, уч-тўрт ойда, нари борса бир йил ичидаги улар ҳам қандайдир йўйини топиб, дангилама ўйларга қириб оладилар.

Ўз ватанига сиёмаётган юртдошларим эса гўллиги сабаб яна сабр-тоқат қилишга, ижарада яшайверишга мажбур. Чунки онгимизга бир акида — сабрнинг таги олтин, деган тушунча муҳланиб юлган.

Энг алам қиласётгандар жойи шуки, иш жойининг тайини йўқ, ичкиликка муқассидан кетганлар давлат ўйларини ўғри ва безорилар қароргоҳига, датто исловатхоналарга айлантиримоқдалади.

Мен истиқомат қиласётгандар Кўйкон шаҳрининг Навоий даҳасидаги ўйларнинг бирини В. Андреенко ва Н. Тазиева деган шахслар оғаллаб олганлар. Эр ҳам, хотин ҳам ичкиликка муқассидан кетганди. Ўтган йилнинг 9 октябрь куни яна улар қўшилар кўз ўнгига тўйиб ароқ ичи-

шади. Кейин эр қайфнинг зўридан ухлаб қолади. Шуни пойлаб юрган хотин эса унинг юрагига пичоқ ёботиради. Эр қабристонга, хотин қамоқонага равона бўлади.

Бундай воқеалар фақат Қўйондами? Йўқ, жумхуриятимиз пойтахти Тошкентда ҳам, Олмалиқ, Навоий, Бухоро, Самарқанд шаҳарларида ҳам истаганча топилади. Умуман Узбекистонда бирорта йирин шаҳар йўқки, у ерда одамлар турар-жойга муҳтож бўлмасин. Бирорта шаҳар йўқки, ишнинг «бўзини» биладигилар иккичизлар? — Қишлоқдаги акамга юборяпман. Болалари кўп. Евориша. Уига зориқиб туршиувуди...

БИТТАСИГА ЮЗ СҮМ

Қишлоқ дўконидан чиқиб
келаёттан кекса ёшлардаги.

Тўхтасин
МИРЗАРАҲМАТОВ,
милиция капитани.

Муҳаррир
Зокир ОТАЕВ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700029,
Тошкент, Лопатин кўчаси, 1.

Телефонлар: жударир — 54-37-91, жударир
ўринбосари — 39-77-23, жударир бўлими —
59-28-56, 59-20-92, умумий бўлиши — 59-21-21.

Обуна раҷами — 64615.
44272 нусхада чоп этилди.

Ўзбекистон Жумҳурятини «Шарқ»

нашриёт-матбавчилни концерни
босмахонаси, 700083, Тошкент,
Ленинград кўчаси, 32.

* Кўнчириб босишида «Постда»дан эканлигини
курсатиш шарт. * Мақолада келтирилган рақами-
лар, фанктлар ва бошқа маълумотлар учун, шу-
нингден, очни эълон қилинши мумкин бўлма-
собланади. * Муаллиғнинг мулоҳазаси жавобгар ҳи-
ят филирга мос тушмаслиги мумкин. * Қўйлэма-
лар таҳтия қилинмайди ва қайтармайди.